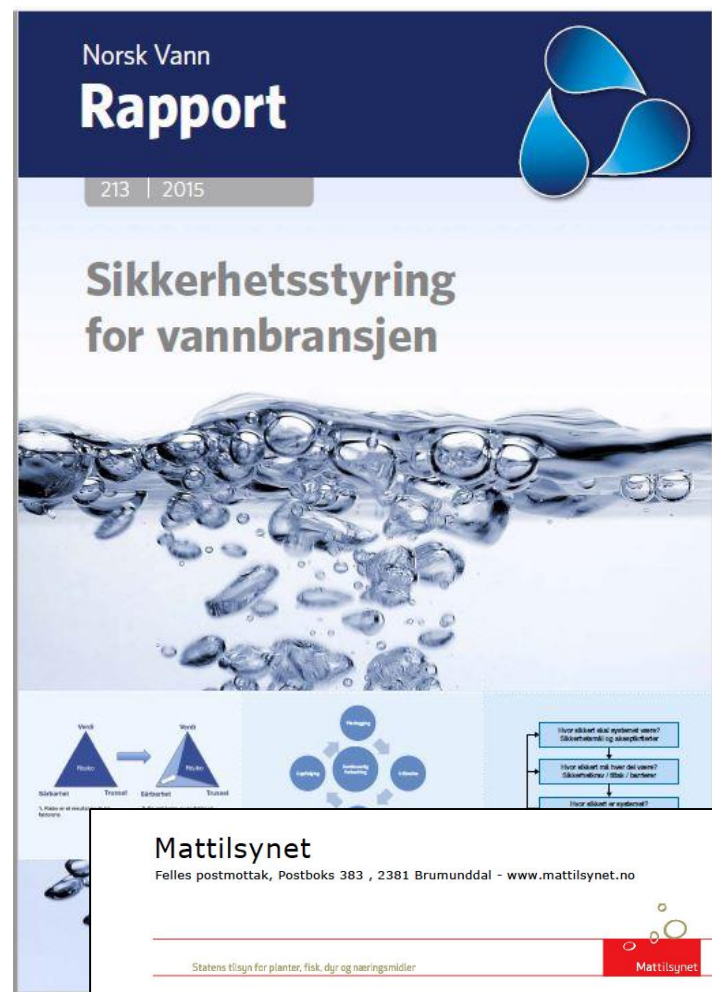


HEVA høstkonferanse 10.10.2019

Sikring av vannforsyning mot tilsiktede uønskede hendelser

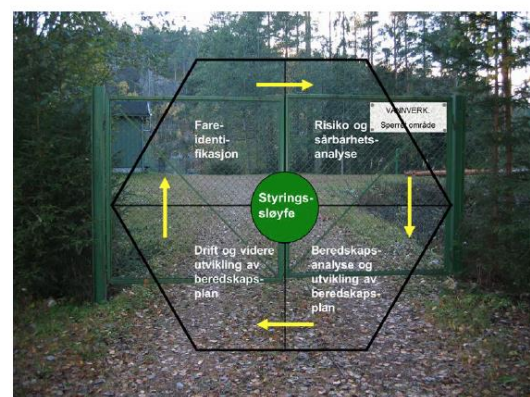
v/Einar Melheim, eget firma



Mattilsynet
Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal - www.mattilsynet.no

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet



Økt sikkerhet og beredskap i vannforsyningen

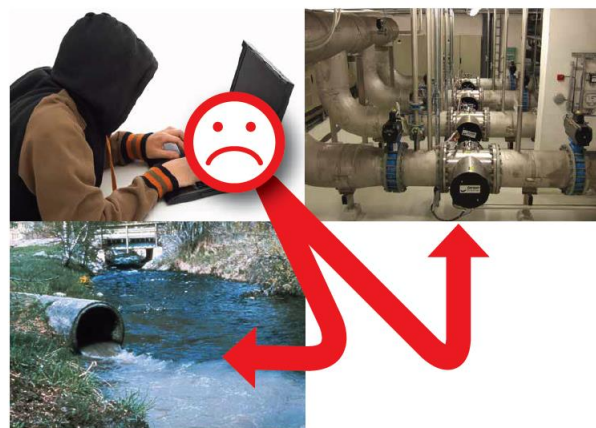
- fra ROS til operativ beredskap

Veiledning

April 2017



Sikkerhet og sårbarhet i driftskontrollsystemer for VA-anlegg



Norsk Vann

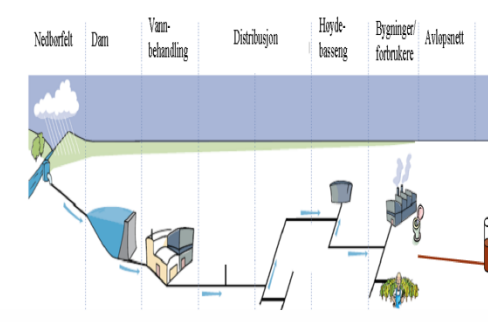


Rapportnummer - Åpen

Rapport

Eksempel på mal for risikovurdering knyttet til informasjonssikkerhet og driftskontrollsystem for vann og avløp

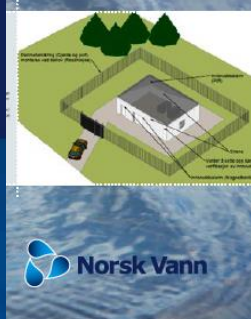
Forfatter(e)
Stig Ole Johnsen
Jon ~~Bøstun~~



Rapport

238 | 2018

Informasjonssikkerhet og skybaserte tjenester for vannbransjen



Norsk Vann



30 mai 2016

Beredskap i vannsektoren

Skrevet av Terje Berg.



Målet med denne web-portalen er å sammenstille og tilgjengelig gjøre informasjon slik at det blir enklere for kommuner og vannverk å ha en god og øvet beredskap basert på gode ROS-analyser.

<https://www.fhi.no/ml/drikkevann/nasjonal-vannvakt/beredskapsplaner/>

<https://www.livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/krisberedskap-och-civiltforsvar/krisberedskap-for-dricksvatten>



NASJONAL VANNVAKT

Nasjonal vannvakt: 21 07 88 88

Folkehelseinstituttet har døgnbemannet rådgivningstjeneste til vannverk som trenger råd og hjelp ved akutte hendelser som kan påvirke vannforsyningen. Her finner du råd for vannverk.

Norsk Vann prosjekt 2017

Styringsgruppe

- Leif Terje Øvernes, IVAR
- Trond Løver, VIV
- Thomas Brændvik, Narvik Vann
- Sigurd Grande, Oslo kom
- Odd Yngvar Lian, Kr.sand kom

Prosjektleder

Einar Melheim

Rådgiver

Forsvarsbygg



Innhold

- Hvorfor må vannforsyningen sikres?
- Hva er viktig å sikre?
- Hvem og hva skal vi sikre oss mot?
- Hvordan bør vi sikre oss?
- Hvordan sikrer vi oss i praksis?

Hvorfor må vannforsyningen sikres?

- Krav fra myndighetene
- Samfunnskritisk funksjon
- Forventninger og omdømme

§ 10 Forebyggende sikkerhet - Vannverkseieren skal sikre at vannbehandlingsanlegget og alle relevante deler av distribusjonssystemet er tilstrekkelig fysisk sikret, og at alle styringssystemer er tilstrekkelig sikret mot uautorisert tilgang og bruk



Hva skal vi sikre oss mot?

Safety (

Utilsiktede uønskede hendelser



Security

Tilsiktede uønskede hendelser



Trusselkategorier

Terror

- Historisk få tilfeller. Sprengstoff , ikke gift

Sabotasje

- I en utenrikspolitisk spent situasjon
- Reaksjon mot offentlige myndigheter

Etterretning

- Forberedelse til seinere handling

Annen kriminalitet

- Innbrudd
- Tyveri
- Hærverk

Innbrudd i Bødø januar 2018

Stenger vannverk i Bodø etter innbrudd

Tirsdag kveld ble det oppdaget et innbrudd i vannanlegget ved Sørstrupen i Bodø.



Kommuneoverlege Kai Brynjar Hagen i Bodø kommune.
FOTO: OLA HELNESS / NRK



Simen Follesø Røiseland
Journalist



Ola Helness
Journalist

Oppdatert i dag, for 59 minutter siden

Tirsdag kveld ble det oppdaget et innbrudd i vannanlegget som leverer vann til om lag 40.000 personer i Bodø.

Vannreservoaret ble koblet ut, og vannforsyningen kommer nå direkte fra Heggmoen, skriver Bodø kommune i en pressemelding.



Sabotasje på Snarøya september 2017



FANGET PÅ FILM: Politiet mener denne mannen står bak en rekke vannsabotasjer i Bærum kommune de siste åtte årene. Han slo sist til 31. august, og ble da fanget på film. Politiet håper nå at noen kjenner igjen mannen på bildene og kan bidra med tips for å oppklare den spesielle saken. Foto: Politiet

Politiet ber om tips

Politiet tror denne vannsabotøren har terrorisert kommunen i åtte år. Nå ber de om hjelp for å stoppe «vannmannen»

Slår til om natta.



Forsøk på forgiftning av Maridalsvannet i 1972

momentene er parat-kaste - side 11

V G

Trondheim 22. desember 1972
Nr. 258
1 kr. 1.25

EXTRA

- Moms'ens og regjeringens skyld, sier giftdumperen . . .

Desperat GIFT- HEVN mot Oslo

Forurens ikke byens drikkevann
Det er farlig å drikke vann som
er forurenset med giftige stoffer.
Det er derfor viktig at vi
får vite hva som er årsaken til
forurensningen og hva som
skal gjøres for å unngå dette.

Svein Severin Haugen, 43, fra Smøla, ville forgifte hele Oslo — hvis han ikke fikk 5-10 000 kroner utbetalt av statsminister Korvald, penger som Staten har tatt i moms. Dette var bakgrunnen for den grusomme gift-truselen mot hovedstaden i går: 6 fat livsfarlig Bladan-gift ble tømt ved Maridalsvannet — Oslos største drikkevannskilde. Han holdt politiet i sjakk med et haglegevær mens giften flommet utover og laget en stinkende giftsump som ingen våget å nærme seg. Mens politiet i natt holdt vakt ved giftsumpen, ble en gift-måler i rensestasjonen voktet med argusøyne. Helsemyndighetene mener imidlertid at gift-attentatet ikke representerer noen livsfare. (Side 16—17)

Giften er tømt ut i vannet. Bare emballasjen er igjen. Bladan-giften som Svein Haugen dumpet, var meget konsentrert — og livsfarlig.

**FJERNVALG
I JULEHELGEN**

Også når «vanlig riks» er stengt eller tar itakst, kan De ringe fjernvalg til en rekke steder — og alltid til vanlig takst. Se forprdet i telefonkatalogen!

Hilsen **TELEVERKET**

Sikringsprinsipper

God helhetlig sikring består av:

- Fysisk sikring
- Elektronisk sikring
- Administrativ sikring

- og bør inneholde:

- Barriere
- Deteksjon
- Verifikasjon
- Reaksjon



Andre metoder for sikring

Skallsikring



- Konstruksjon og materialvalg
- Vinduer
- Ventilasjonsåpninger
- Dør og lås
- Deteksjon (AIA)

Sikring av eksisterende bygg og anlegg

Sikringstiltakene
må bestå av :

- Barriere
- Deteksjon
- Verifikasjon
- Reaksjon (vekker politi)



Sikring av vannforsyningsanlegg

- **Barrierer:**

- Perimetersikring (gjerde, TVO, sikkerhetsbelysning)
- Skallsikring (porter/dører/luker, ventiler og evt stiger)
- Adgangskontroll

- **Deteksjon**

- TV-overvåkning (TVO)
- Automatisk Innbruddsalarm (AIA)
- Vakthold

- **Reaksjon**

- Rutiner og planverk
- Varsling av politi, myndigheter og abonnenter
- Utrykning
- Avstengning



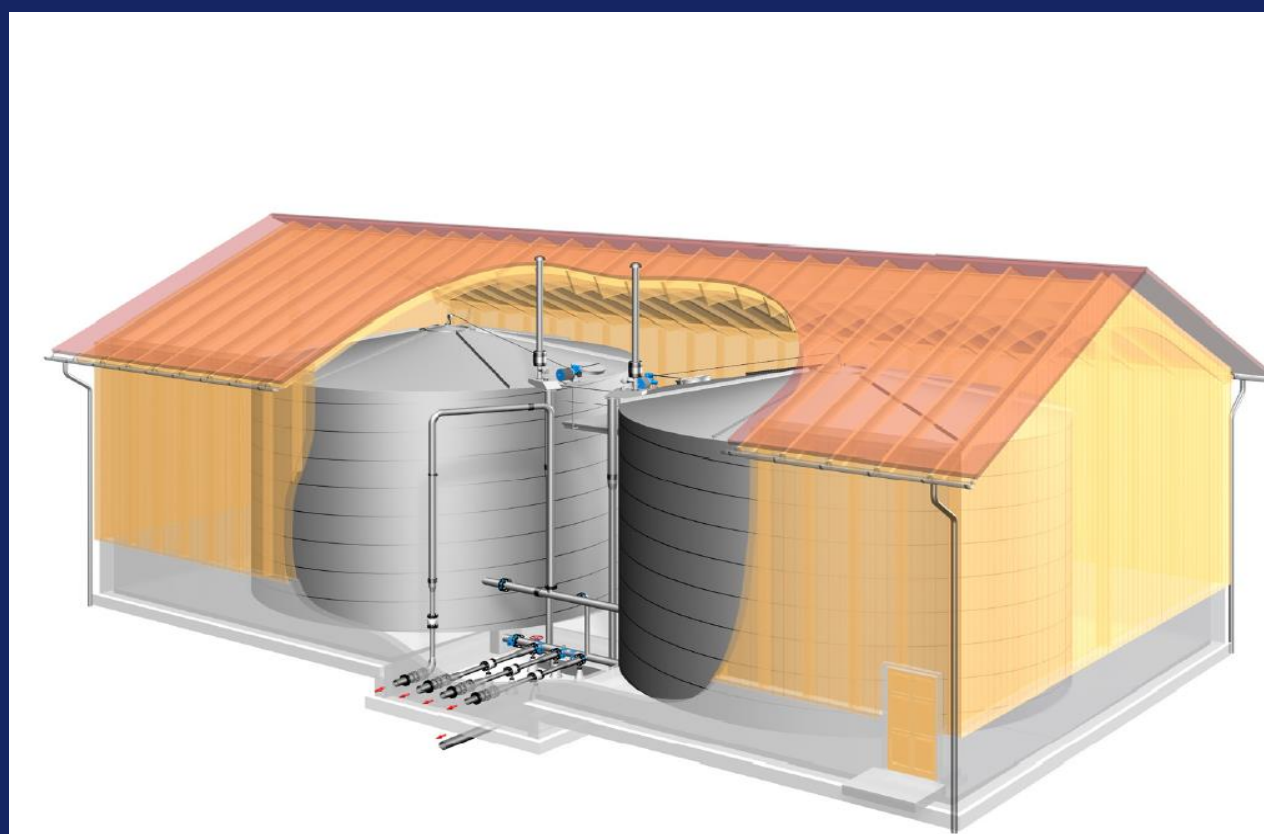
Sikring av nybygg

- Sikring må tidlig inn i planleggingsprosessen
- Hva med fremtidige trusler?
- Sensitiv informasjon må skjermes
- Sikringen bør bestå av en kombinasjon av barrierer, deteksjon, verifikasjon og reaksjon

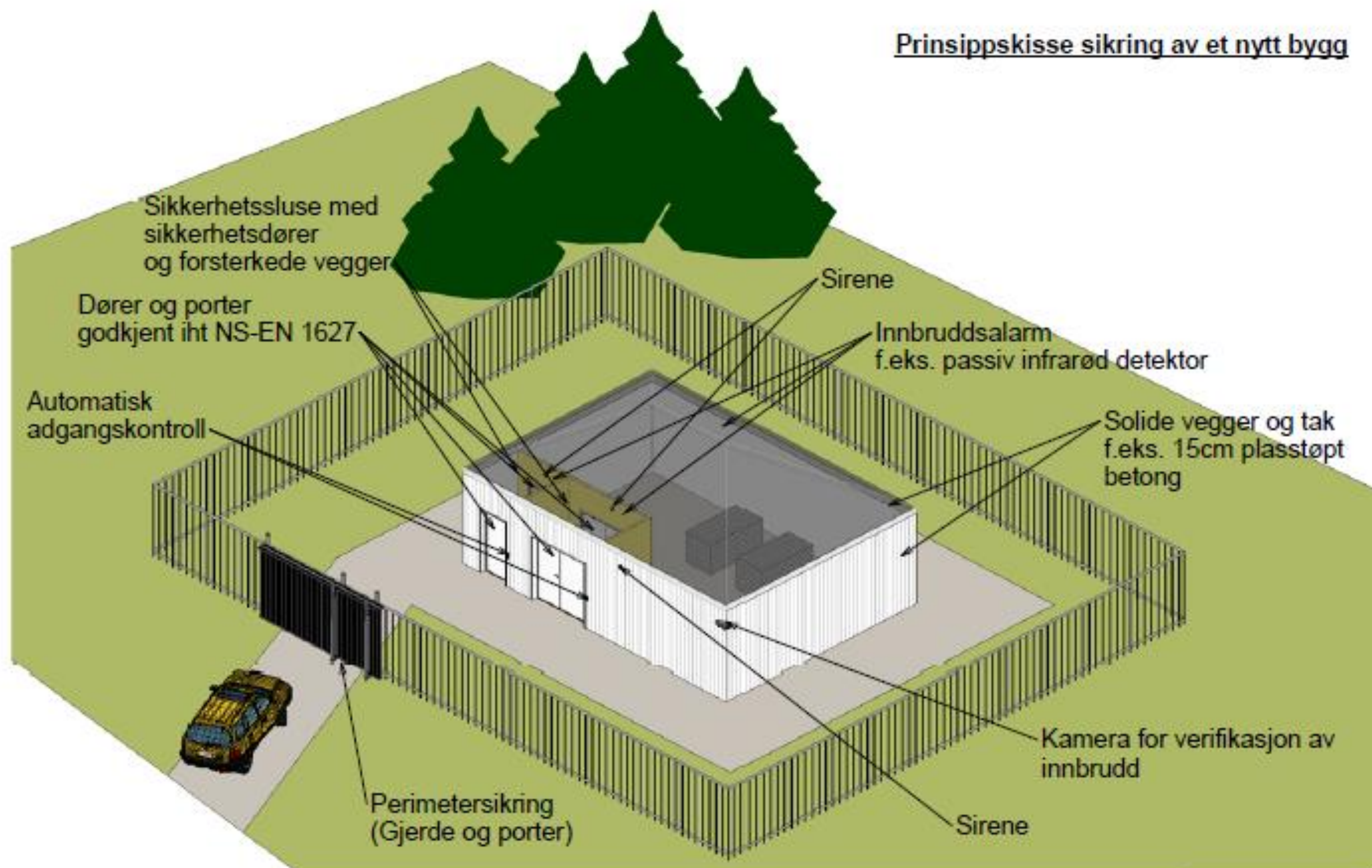


Bygging av høydebasseng

Sikring og
materialvalg må tidlig
inn i planprosessen



Prinsippskisse sikring av nybygg



Forsikring

Utgifter til fysisk sikring kan sees på som en forsikringspremie: Har du/dere ikke investert i tilstrekkelig sikring så kan det få store konsekvenser



Sikringsplan

Har dere tilstrekkelig sikring av vannverket og distribusjonssystemet?

Hvis svaret er nei, lag en plan for hvordan og når tilstrekkelig sikring skal oppnås



Til slutt.....

Denne rapporten er en veileder og ikke en forskrift!

Noen vil kanskje påstå at det for stort gap mellom nivået for grunnsikring som er foreslått i rapporten til nivået som eksisterer ute i virkeligheten?

Hva kommer dette i så fall av?

